

2016-10-28

Kompetensnämnden

Dnr. Kon 2016/141

Angående förslag till remissvar gällande förslaget till demokratiplan för Järfälla kommun

Förslag till beslut

Kompetensförvaltningen föreslår att:

Kompetensnämnden godkänner kompetensförvaltningens förslag till remissvar och överlämnar det till kultur-, demokrati- och fritidsnämnden i Järfälla kommun.

Ärendet i korthet

Kompetensnämnden har givits möjlighet att svara på remiss angående ett förslag till demokratiplan för Järfälla kommun som kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen skickat till samtliga nämnder.

Demokratiplanen föreslår en struktur för arbetet med demokratiutveckling utifrån vision, mål och tre strategiska inriktningar samt utvecklingsområden. Förvaltningen bedömer att strukturens olika delar kan främja demokratin i Järfälla kommun. Det är dock angeläget att kommunens olika nämnder ges möjlighet att ange utvecklingsområden som är angelägna inom dess egna ansvarsområden.

Kompetensförvaltningen vill också lyfta att gymnasieskola och vuxenutbildningen i hög utsträckning styrs av nationella mål kring demokrati och att deras verksamheter ska vila på demokratisk värdegrund.

Uppföljning och utvärdering av nämndens demokratiarbete anser förvaltningen bör ske inom ramen för bokslut och verksamhetsberättelse, för att inte ha flera parallella system för uppföljning.

Handlingar

- 1 Förvaltningens tjänsteskrivelse, 2016-10-28
- 2 Förslag till remissvar, 2016-10-28
- 3 Remiss av förslag till Demokratiplan för Järfälla kommun – För en hållbar demokrati för alla, 2016-09-30 (Dnr Kdn 2016/106). Svar önskas senast den 16 november 2016.
- 4 Demokratiplan för Järfälla kommun – För en hållbar demokrati för alla. Remissupplaga, september 2016.

Kompetensförvaltningen

Kompetensförvaltningen kansliet
Annika Ramsell, Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör
Telefon: 08-580 283 80 (direkt) 070-002 70 70 (mobil)
Fax: 08-580 287 89

Besöksadress: Vasaplatsen 11
Postadress: 177 80 JÄRFÄLLA
Telefon växel: 08-580 285 00
E-post: Kompetensnamnden@jarfalla.se Webbplats: www.jarfalla.se
Organisationsnummer: 212000-0043 Postgiro: 30918-7 Bankgiro: 239-2082

Inklusive Kultur- demokrati- och fritidsnämndens beslut, särskilt yttrande samt tjänsteskrivelse. (Dnr Kdn 2016/106)

Bakgrund

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden fick i uppdrag utifrån mål och budget 2016-2017 att ta fram en demokratiplan för Järfälla kommun. Demokratiplanen ska gälla för hela kommunen och fokusera på delaktighet och inflytande för invånare mellan valen.

Demokratiplanen berör alla nämnder i kommunen. För att ge goda möjligheter till förankring av arbetet med demokratiplan beslöts på kultur-, demokrati- och fritidsnämndens sammanträde 2016-09-27 att skicka utkastet till förslag till demokratiplan till samtliga nämnder.

Remissomgångens syfte är att förankra demokratiplanens utmaningar och föreslagna lösningar samt att få nämndernas perspektiv på det föreslagna arbetet inom demokratiutveckling.

Visionen för demokratiarbetet är ”En hållbar lokal demokrati med jämlikt inflytande för alla”. För att uppnå visionen föreslår demokratiplanen tre strategiska inriktningar, nämligen:

- Aktivt medborgarskap.
- Jämlikt inflytande.
- Medskapande medborgardialog.

Demokratiplanen föreslår också sex utvecklingsområden med särskilda insatser som ska stödja arbetet med demokratiutvecklingen. Vidare föreslår demokratiplanen att nämnderna ska formulera mål utifrån visionen, strategiska inriktningar och utvecklingsområdena. Demokratiplanen ger också förslaget att kultur-, demokrati- och fritidsnämnden ansvarar för uppföljning av nämndernas arbete och sammanställer detta i årlig rapport.

Följande frågeställningar ombeds nämnderna besvara i sina remissyttranden:

- Vilka insatser genomför nämnden idag där det finns ett syfte att arbeta med demokratiutveckling utifrån demokratiplanens beskrivning?
- Hur ser nämnden på den föreslagna målstrukturen, de strategiska inriktningarna samt föreslagna utvecklingsområden och insatser?
- Hur ser nämnden på den struktur för årlig rapportering som beskrivs i demokratiplanen?

Redogörelse och analys

Vilka insatser genomför nämnden idag där det finns ett syfte att arbeta med demokratiutveckling utifrån demokratiplanens beskrivning?

Gymnasieskolan och vuxenutbildningen styrs av statliga styrdokument genom skollag och läroplansmål, såväl som kommunala mål. Det nationella målet att skolan ska vila på en demokratisk värdegrund är det som ska styra allt vi gör inom skolans verksamhet och som också präglar mycket av det arbete som sker idag.

Elever ska ha inflytande över sin utbildning och rätt till det stöd som behövs. Elever får också möjlighet inom utbildning att få kunskap och erfarenheter om olika människors villkor, ta del av samhället och möjligheter att påverka och att argumentera för sina åsikter.

Mycket arbete sker idag inom skolan kring uppföljning och utvärderingar för att säkerställa att skolan arbetar med det eleverna behöver och för att öka elevernas inflytande när det gäller deras utbildning.

Inom gymnasieskolan finns elevråd och inom vuxenutbildningen arbetar verksamheterna med dialogmöten med eleverna.

Vuxenutbildningen arbetar för att möta behov och efterfrågan från medborgarna när det gäller utbud inom verksamheten. Det är viktigt att anordna utbildningsplatser inom de områden som medborgarna önskar arbeta inom och som också kan leda till arbete.

Inom arbetsmarknadsenheten och vuxenutbildningen förs diskussioner om hur vi genom välfärdjobb och studier kan ge deltagarna möjlighet att utvecklas för att komma ut på arbetsmarknaden och egen försörjning. Ett arbete är en viktig förutsättning för att delta i samhället och ha inflytande över sitt eget liv.

Delaktighet och inflytande är svårt och förvaltningen anser att det kan göras mycket mer inom våra verksamhetsområden för att hitta former för att utveckla demokratiarbetet och dialog med medborgare och brukare.

Hur ser nämnden på den föreslagna målstrukturen, de strategiska inriktningarna samt föreslagna utvecklingsområden och insatser?

I förslaget till demokratiplan presenteras en struktur bestående av en övergripande vision för demokratiarbetet, strategiska inriktningar och utvecklingsområden, såväl som de politiskt beslutade målen inom demokratiområdet. Det är tydligt att såväl de strategiska inriktningarna som utvecklingsområdena kan bidra till uppfyllandet av visionen för demokratiarbetet – vilket bådär gott – men förhållandet mellan de strategiska inriktningarna och utvecklingsområdena är svårare att begripa.

Kompetensförvaltningen kan se en stor nytta i de strategiska inriktningarna – i form av vägledning för kommunens gemensamma riktning – men det är även tydligt att utvecklingsområdena domineras av kultur-, demokrati- och fritidsnämndens åtaganden. För att undvika risken att demokrati blir en fråga som centraliseras till en nämnd, så anser förvaltningen att samtliga nämnder bör ges utrymme att identifiera utvecklingsområden inom de egna ansvarsområdena i fråga om demokrati. I detta skulle de strategiska inriktningarna och visionen kunna ge god vägledning, samtidigt som de är vida nog att rymma nationella mål och lagkrav. Förvaltningen skulle därmed vilja se att tonvikt i dokumentet låg på att slå an en riktning för demokratiarbetet.

Hur ser nämnden på den struktur får årlig rapportering som beskrivs i demokratiplanen

Kompetensförvaltningen är tveksam till den struktur för årlig uppföljning och rapportering som föreslås i demokratiplanen.

Förvaltningens bedömning är att det är viktigt att följa den struktur kring uppföljning och rapportering som är uppbyggd idag i verksamhetsberättelsen och bokslut. I verksamhetsberättelsen redovisar och rapporterar nämnderna arbetet inom andra områden och resultat av målen.

Förvaltningen ser inte positivt på att dela upp uppföljning och rapportering bl.a. för att demokratiarbete ska vara en viktig del i allt vårt arbete men också för att resultaten av målen för demokratiarbetet bör redovisas där.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet berör barn och unga i allra högsta grad. Demokratiarbete är ett av skolans viktigaste områden, då skolans arbete ska vila på en demokratisk värdegrund. Demokratiplanen har som ett av sina fokusområden att lyfta ungas delaktighet och inflytande och kan därmed förstärka arbetet inom detta område.

Förvaltningen har inte haft dialog med gruppen unga i framtagande av remissvaret, men vet att gruppen unga har involverats i processen att ta fram demokratiplanen.

Slutsatser

Kompetensförvaltningen ställer sig positiv till den struktur för demokratiarbete som beskrivs i utkastet till demokratiplan. Förvaltningen vill dock framhålla vikten av nämndernas eget arbete för att bidra till att uppnå kommunens vision och mål.

Kompetensförvaltningen ställer sig inte positiv till att uppföljning och rapportering sker till kultur-, demokrati- och fritidsförvaltningen. Förvaltningen anser uppföljning och rapportering bör ske i bokslut och verksamhetsberättelsen, för att inte skapa parallella system för uppföljning.

.....

Annika Ramsell,
utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör

Expedieras

Kultur-, demokrati- och fritidsnämnden
Diariet